

Tryckande hetta

Talel Dayekh på Galleri Sjögatan Sju

Talel Dayekh är arbetarkillen från Sundsvall som flyttar till Stockholm för att plugga på universitetet men i stället börjar på konstskola. 2015 tog han examen på konsthögskolan Valand i Göteborg där han bor. Nu har han separatutställning på Galleri Sjögatan Sju i Sundsvall. Utställningen heter *Perpetual Haze* (ständig dimma) och består av nio kraftfulla målningar i starka, lite dova färger. De är målade 2016–2017 och är inspirerade av Albert Camus roman "Främlingen" (L'Étranger). Jag häpnar, någon i den yngre generationen läser min tonårsidol Camus. Romanen handlar om en fransman i Algeriet under kolonialtiden. Han mördar en arab och döms till döden. En nutida läsare blir nog mest chockerad över att han skjuter en människa utan egentlig anledning. Det känns kolonialt och rasistiskt.

Målningarna är omsorgsfullt komponerade med en sorts kollageteknik, i dialog med olika bildreferenser och tidsplan. Flera av dem är uttalat politiska. Se till exempel *Geography of Politics*. En karta ligger utbredd på ett bord. På den en pistol, en tekopp, några böcker och en blomvas. Allt badar i gult ljus. Jag tänker att det kan vara ljuset i Sahara. Det som ligger på bordet är Sykes-Picot-avtalet. Det skrevs under 1916 och delade upp arabvärlden mellan de europeiska stormakterna. Gränserna drogs med linjal.

Smykke visar en döds-kalle inlindad i guldglänsande juveler. Målningen refererar till den danska smyckelagen. Den går ut på att polisen ska beslagta flyktingarnas värdesaker. Men det gör de inte. I *Hungarian Landscape Painting* skymtar ett vackert jordbrukslandskap genom ett stängsel av typen Gunnebo. Det för tankarna till Lars-Gösta Lundberg som under flera år målade enbart Gunnebostängsel. Talel Dayekh har ett tydligare budskap. I *Understanding the stranger* halvliggier en kvinna i en fåtölj med en bok över ansiktet. Det är Camus roman "Främlingen". Också här finns det gula ljuset. Hettan är tryckande där hon befinner sig.

Talel Dayekh lämnade Sundsvall för tio år sedan.

- Konst existerade inte för mig i Sundsvall, säger han.
- Det var när jag kom till Stockholm och började plugga på kulturvetarprogrammet. Där ingick konstvetenskap. Jag upptäckte att jag ville mer än bara läsa om konst.

En ensam målning på galleriets kortvägg visar en bil som kraschat in i träd. Det är natt. Framför bilen står ett rådjur och tittar rakt fram med gnistrande ögon. Lutad mot bilen finns en tavla med en röd amaryllis mot blå bakgrund. Till vänster om bilen står en medelålders man. Målningen heter *Blue amaryllis*. Jag tänker att det har varit en viltolycka och att rådjuret är det dödade djurets ande. Men det handlar om Albert Camus. Han omkom i en bilolycka.

Den målning som känns som en programförklaring för hela utställningen är *Throbbing sensation*. Återigen det varma gula ljuset. En man ligger på en sandstrand under ett rosa parasoll. Framför honom slåss ett par hundar. Hettan dallrar i luften. Målningen liksom flimrar och delar sig i bitar. Huvudpersonen i "Främlingen" begick sitt mord i den soldränkta hettan på en sandstrand.

Text och foto: Karin Kämsby

Volym 2017-03-15